

témahét | 2013

Jelképek erdején át

március 19-22.

Tudnivalók

- A témákra március 7-12. között lehet **jelentkezni**, Simon Anna tanárnőnél vagy Erben Péter tanár úrnál. A helyek száma korlátozott, jelentkezési sorrendben dől el, kik kerülnek egy-egy csoportba.

A „központi” jelentkezés után a témavezető vagy segítő tanárnál is jelezni kell a részvételi szándékot!

- A projektek **előkészítésére** március 13-18. között van lehetőség.
- Hivatalos **projekt-indítás**: március 19. kedd 8:00.
- Keddtől csütörtökig a 11. évfolyamon nincs tanítás, a csoportok a választott témákon dolgoznak. A munkának csütörtökre kell befejeződnie.
- Pénteken délelőtt a csoportok a Berzsenyis Napon **bemutatják** az elkészült műveket.

Témák

1. A betondzsungel képeskönyve
2. ABCD, avagy a nagy tagozatválasztó
3. Atom: amilyen kicsi, akkora veszély lehet
4. Az illuminátusok nyomában
5. Az oddsok erdején át
6. Ebéd a felhőkarcoló tetején
7. Feromonok
8. Graffiti - rongálás vagy művészet?
9. Jelbeszéd: a siket-néma jelelés
10. Lehet egy dal... egy árva hang, egy jel
11. Mit alakítunk képpé(vonallá), amikor írunk ?
12. Mit üzen a divat?
13. Nemi szimbólumok
14. Trendteremtő
15. A kopasz fejtől a távíróig

A betondzsungel képeskönyve

Budapest utcáin sétálva rengeteg ötletes vagy kihívó, kicsi vagy óriási, rajzot, feliratot, matricát és más nagyon nem hivatalos alkotást találunk. De vajon mit is jelképez a street art, és hogy viszonyul mindehhez az utca embere?

Tevékenységek

Kisfilmet és fotókat, interjúkat és kérdőívet mindenképpen szeretnénk csinálni vagy bármi mást, ami a jelentkezőknek eszébe jut .

Csoportlétszám

6 fő

Témavezetők

Gál Noémi (11.A)

Kovaljov Zsófi (11.A)

Segítő tanár

Kerek Roland

ABCD, avagy a nagy tagozatválasztó

A matekosok kockák, a fizikások kütyüsök, a békások orvosok lesznek vagy kutatók, az A-sok meg romkocsmában filozofálgató bölcsészek? De mi lesz a *désekket*?

Vajon hogyan képzelik el a Berzsenyibe felvételizők a különböző tagozatokat? Segítsünk nekik az eligazodásban! Mutassuk meg, milyenek is vagyunk valójában!

Milyen tartjuk magunkat mi, és milyennek lát minket a többi diák és tanár? Létezik-e egyáltalán tipikus A-s, B-s, C-s és D-s? És ha igen, változott-e ez az idők során? Vagy mind egyformák vagyunk? Vagy van, amiben különbözünk és van, ami minden berzsenyisre egyaránt jellemző, és másokra már nem annyira? Berzsenyisnek születni kell-e, vagy azzá válunk az évek során? És mitől? Beazonosítható, mérhető, leírható és tudományos vagy művészeti eszközökkel kifejezhető jellegzetességek-e ezek? És ki milyen műfajban tudná leginkább megragadni a lényegét?

Tevékenységek

interjú (jelenlegi és régi berzsenyis diákokkal, tanárokkal),
reklámfilm/kisfilm,
prezentáció + fotó,
karikatúra, rajz, plakát, dal stb.

Csoportlétszám

8-12 fő

Témavezető

Juhász Anna

Időbeosztás

Előkészületek (március 11-14.)

Március 19-21.: megbeszélés minden reggel 9-től 10-ig

Záró megbeszélés: március 21. 14:00 órától

Atom: amilyen kicsi, olyan nagy veszélyt jelenthet

Szigorúan nem csak fizika!

Fukushima

Apokaliptikus földrengés, szökőár, atombaleset, robbanások, emberi butaság, felelőtlenség, naivítás, gonoszság, hősiesség, gyávaság, minden, mi egy jó kis világvége-feelinghez kellene. Az égiek intő ujsa? Ez volt.

Komolyra fordítva a szót: együtt körbejárjuk a fukushimai atombalesetet. Mi történt ott és akkor? Mi történt azóta? Milyen hatással volt ez a baleset a konzervatív japán társadalomra? Milyenek az emberi, a gazdasági, a társadalmi és a tudományos következmények? Hogyan élték meg a japánok, és mit láttak, tapasztaltak, kaptak ebből és emiatt a világ más pontjain élők? Mi lesz Fukushimával és velünk Fukushima után?

Tevékenységek

kutatás, adatgyűjtés,
beszélgetések,
esetleg riportok,
bemutató készítése az eredményekből

Csoportlétszám

6-8 fő

Témavezető

Izsa Éva

Az illuminátusok nyomában

Hallani hallottunk már róluk, de mivel titkos társaságról van szó, tudni alig tudunk valamit. Vagy mégis lehet szerezni róluk formációkat? Mi van a történetükkel? Régi és mai tagjaikkal? Jelképeikkel? Tényleg összeesküvők? Mi él ma a köztudatban?

Tevékenység

könyvtári, internetes anyaggyűjtés

az utca emberétől való információ gyűjtése arról, hogy mit tud erről az összeesküvés-elméletről

prezentáció

Csoportlétszám

12 fő

Témavezetők

Berencsi Nikolett (11.A)

Oláh Tícia (11.A)

Segítő tanár

Kovács Márta

Az oddsok erdején át

A sportfogadások alapfogalma az odds, azaz a nyerési esély, amely megmutatja, hogy hányszoros nyereségre számíthatunk, ha bejön a tippünk.

Mi a kapcsolat az odds és a valószínűség között? Mire számíthatunk hosszú távon? Mindig a "bank" nyer? Hogyan lehet a sporteseményeket modellezni? Pontosan hogyan alakítják ki az oddsokat? Többek között ezekre a kérdésekre szeretnénk választ találni, de emellett különböző fogadási stratégiák elemzésével is lehet foglalkozni. Továbbá előkerülhet a pszichológiája is, a függőség lehetősége. Veszélyesebb, mint a lottó?

Tevékenységek

kutatómunka

modellezés

elemzés

interjú szakemberrel

Csoportlétszám

4-6 fő

Témavezető

Mahler Attila

Ebéd a felhőkarcoló tetején

"A kimondott szavak a szellemi tapasztalat szimbólumai, a leírt szavak pedig a kimondott szavak jelképei." Ezzel az Arisztotelész-idézettel nyitotta digitális tipográfiáról szóló előadását C. J. Gammon, az Adobe grafikus és programozója egy webes technológiákkal foglalkozó konferencián. A prezentáció szavakról, karakterekről és szövegekről szólt, de a hallgatóság szépen formázott 1024x768 pixel felbontású digitális képek sorozatán követhette a gondolatmenetet.

Szimbólumaink és üzeneteink hordozói egyre inkább a digitális képek, ezért érdemes lehet alaposabban megismerkedni a digitális képfeldolgozás technikáival. A projekt legalább három különböző megközelítést tesz lehetővé.

Tevékenységek

1. *Digitális képek manipulációja* . Érdekes lehet néhány híres átalakított kép összegyűjtése és bemutatása ("Lunch atop a Skyscraper", "The Commissar Vanishes"), illetve hasonló átalakítások bemutatása "élőben", lehetőleg szabad szoftverek segítségével. Itt gondolhatunk egyszerű vörösszem eltávolításra, alakok eltüntetésére és beillesztésére, vagy akár "szépészeti" beavatkozásokra is.

2. *Képezelő algoritmusok programozása* . Legjobban akkor értjük meg az informatikai eljárásokat, ha saját programot írunk egy-egy probléma megoldására. A projekt ideje alatt néhány elemi képfeldolgozási algoritmus megérthető és programozható. A java programozási nyelv ismerete előny, de nem kötelező.

3. *A digitális képek kódolásának elméleti háttere* . Az előző két pontban leírtak könnyebben megérthetők, ha tisztában vagyunk a digitális képek kódolásának módszereivel. Az összegyűjtött tudás bemutatása lehet a cél ebben a részfeladatban.

Csoportméret

altémánként 3-5 fő

Témavezető

Erben Péter

Feromonok

Tudod, mik a feromonok?

Hát fajspecifikus jelző vegyületek: a külső elválasztású mirigyek termelik, s jelzésként ként funkcionálnak az élővilágban. Segítik az állatok mindennapi tevékenységét, mint például a terület megjelölését, a társak felismerését, de a nemi érdeklődést is jelzik.

Tevékenységek

feromonok tanulmányozása a szakirodalomban

felhasználási kérdések és lehetőségek

vegyületek szerkezetének bemutatása (molekulák modellezése és megrajzolása)

emberi feromonok felhasználásának kérdései

Időbeosztás

3 nap alatt:

1. szakirodalmi keresés kémiai és biológiai szempontból
2. jelenségek és felhasználás meghatározása
3. jelenségértelmezés, molekul szerkezet leírása, modellezése, prezentációkészítés

Csoportlétszám

5-8 fő

Témavezető

Siegler Gábor

Graffiti - rongálás vagy művészet?

Szeretnénk utánajárni ezen alternatív művészet történetének. Megfogalmazzuk, szerintünk van-e közösségteremtő ereje, s hogy művészetnek tekintjük-e.

A témafeldolgozás előtti és alatti tapasztalataink alapján jelentéseit, fajtáit is meghatározzuk, de foglalkozunk szakzsargonjával, céljaival. És nem utolsósorban jogi hátterével is. Hisz van, aki rongálásnak tekinti. Ti is?

Tevékenységek

kutatás

terepgyakorlat

fotózás

személyes találkozó

interjú (rendőrség, bíróság) jogi ügyekkel kapcsolatban

kiállítás, prezentáció

Csoportlétszám

8-10 fő

Témavezetők

Gaál Bence (11.C)

Katona Máté (11. C)

Segítő tanár

Horváth Zoltán

Jelbeszéd: a siket-néma jelelés

Hogy beszélnek egymással a siketek? Mióta van és hogyan alakult ki a jelelés? Van-e rendszere, nyelvtana a jeleknek? Kötődik-e a jelelés az anyanyelvhez? Hogyan beszélgetnek idegen anyanyelvű siket-némák? Van tolmács? Hogyan tanítják a jelelést? Hogyan lehet kommunikálni vak és siket-néma vagy nagyothalló emberrel?

Tevékenység:

anyaggyűjtés szakirodalomból és a netről

intézménylátogatás

interjúkészítés

Csoportlétszám

4-6 fős csoport dolgozhatna interneten, könyvtárban tájékozódva, ilyen profilú iskolában ill. érintettekkel készíthetnének riportot.

Témavezető

Székely Judit

Lehet egy dal... egy árva hang, egy jel

Ha meglátod, a suli D-seinek pólóját, a logóról a Rolling Stones jut eszedbe? Fizikán a váltóáram jele folyton az AC/DC-re emlékeztet?

Ez nem véletlen!

Megannyi jelkép, szimbólum vesz körül minket és mi most ezeket keressük, boncolgatjuk, de amire biztos felcsapod a füled: a zenén keresztül!

Csapatunk különböző zenekarok logóit, ismertető jegyeit vizsgálja, a zenei világban használatos jeleket, hangszerek szimbolikus jelentését, a gesztusokat, melyeket különböző zenei irányzatokat kedvelő személyek használnak valamint a zene jelentését önmagában.

Tevékenységek

Anyaggyűjtés

Közvélemény-kutatás

Dokumentáció/prezentáció

Riport

Kvíz készítése

Csoportlétszám

max. 10 fő

Témavezetők

Licskai Tímea (11.D)

Scollon Bettina (11.D)

Csikós Viktória (11.D)

Segítő tanár

Lex Zsuzsanna

Mit alakítunk képpé(vonallá), amikor írunk ?

Naná, hogy a hangokat. Tényleg? No, igen, még a latin abc-s magyar írás esetén sem. És máshol? Vannak ám más mai, de főleg régi írásrendszerek: képirás, szótagírás, szóírás. Vannak megfejtett és máig megfejtetlen régi írások. Hogy nézne ki kínai vagy koreai írásjelekkel a „szeretlek” szó, na és hieroglifákkal? Görög, arab vagy héber betűkkel?

Tevékenységek

Ha kedved van az interneten és könyvekben kutakodni, más írásrendszerek ismerőivel beszélgetni, segítségüket kérni, gyere!

S amit összegyűjtöttünk, mutassuk meg az érdeklődőknek: hogy kiállítással, vetítéssel, szépen kalligrafikusan leírt más írásokkal, döntsük el együtt!

Csoportlétszám

8-12 fő

Témavezető

Simon Anna

Mit üzen a divat?

A fiatalok szívesen követnek extrém divatokat...

Mit akarnak evvel kommunikálni a környezetüknek? Ki miért követi azt, amit? Hogyan alakul ki ill. terjed egy -egy új "irányzat"? Honnan erednek az ötletek? (pl. a fenékközépig leeresztett nadrág, amiből kilóg a kockás boxeralsó-állítólag a börtönviselésből ered, ahol nem hordhatnak nadrágszíjat, ezért lecsúszik...; a pelenkázott megjelenést kölcsönző "ülepes nadrág", amit előszeretettel hordanak sokan annak ellenére, hogy nincs ember, akinek előnyös lenne... stb.)

Tevékenységek

kutakodás divattörténeti témákban

szakirodalomban.

járkálhatna az utcán, beszélgethetne fiatalokkal...

Csoportlétszám

4-8 fő

Témavezető

Székely Judit

Nemi szimbólumok

Kutatásunkban szó lesz arról, hogy miként jelennek meg a modern kultúrában a szexuális jellegű szimbólumok, hogyan hatnak ránk a különböző médiumokon keresztül, milyen erotikus emblémákat viselünk magunkon a mindennapi életben, illetve milyen formában vannak jelen az ilyesfajta jelképek a népművészetben.

Akit érdekel a téma, és komolyan veszi a felkészülést, azt szívesen látjuk!

Tevékenységek

könyvtári és internetes adatgyűjtés

Csoportlétszám

6 fő

Témavezető

Cocchioni Bálint (11.A)

Segítő tanár

Zoltán Kata

Trendteremtő

Tombol a betyármódi, a kalocsai még mindig menő. Mikor lesz végre a romadivat is trendi? Ne csak kövessük a divatot, szóljunk bele, alakítsuk mi is!

Milyen roma jelképeket és motívumokat ismerünk? Hogyan használják őket a kortárs alkotó- és előadóművészek? És hogyan használnátok fel őket ti? Pár éve még a magyaros cuccok is cikik voltak, de néhány kreatív fiatalnak köszönhetően mennyit változott azóta a helyzet!

Választható tevékenységek

A) interjú, reklámfilm/kisfilm, fotó, prezentáció (roma intézmények képviselőivel, roma - vagy roma motívumokat is – használó zenészekkel, divattervezőkkel, képzőművészekkel stb.)

B) modern roma designtermékek prototípusainak megtervezése és /vagy elkészítése; útikalauz (budapesti roma táncházak, designboltok, városnéző séták stb.), szakácskönyv stb.

A legjobban sikerült alkotások sorozatgyártott példányait a júniusi jótékonyági árverésünkön értékesítjük!

A csoport optimális létszáma

A) 4-8 fő

B) 4-8 fő

Előkészületek (március 11-14.)

A) a meginterjúvolandók kiválasztása, elérhetőségeik felkutatása, az interjúk időpontjának egyeztetése

B) a produktumok műfajának kiválasztása (ez a begyűjtött anyagok függvényében a Témahét során még bővíthet, változhat)

az alkotások elkészítéséhez szükséges technikai eszközök és anyagok összegyűjtése

Március 19-20.: megbeszélés minden reggel 10-től 11-ig

Záró megbeszélés: március 21. 11:00-tól 13:00-ig

Témavezető

Juhász Anna

A kopasz fejtől a távíróig

Bármely emberi elme által alkotott kód emberi elme által fel is törhető -- vagy mégse?

Megfejtett és eddig meg nem fejtett kódok és titkosírások, élő és holt nyelvek.

Történeti áttekintés az írás megjelenése előttől napjainkig. Híres emberek, regényhősök, történelmi események titkosításai.

A könyvtárba várjuk azokat, akik ebben a témában szívesen kutatnának a szakirodalomban és az interneten.

Tevékenységek

gyűjtőmunka

szöveges összefoglaló készítése

számítógépes prezentáció

Csoportlétszám

4 fő

Témavezetők

Duffek Ágnes

Molnár Lília